

Fakta om de mänskliga rekonstruktionerna

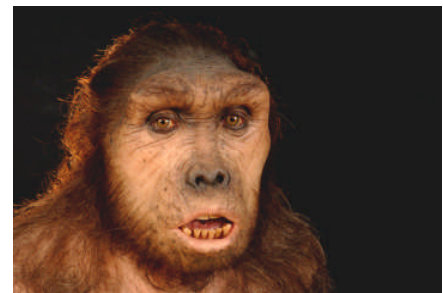
I utställningen *Den mänskliga resan* möter besökarna tio verklighetstroga modeller av människoarter. Det är världens mest omfattande samling av rekonstruktioner av olika människoarter från de senaste 7 miljoner åren.

Rekonstruktionerna är gjorda av Elisabeth Daynès, en av världens främsta på området, och representerar de sju arterna *Sahelanthropus tchadensis*, *Australopithecus afarensis*, *Paranthropus boisei*, *Homo habilis*, *Homo ergaster*, *Homo neanderthalensis* och *Homo sapiens*. Alla gick upprätt, vilket skiljer oss från våra närmaste levande släktingar, schimpanserna.

Samtliga rekonstruktioner finns avporträtterade i halv- och helfigur enligt exempel nedan. Bilderna kan beställas av *Helene Berglund*, helene.berglund@nrm.se, 08-519 540 12 eller 0701-82 40 13. **Alla bilder: © Photo: P.Plailly / Eurelios 2007 - Reconstructions: Atelier Daynès Paris.**

1. *Sahelanthropus tchadensis*

Den första rekonstruktionen är en byst av en tidig förfader *Sahelanthropus tchadensis*. Den levde för 6,5 miljoner år sedan och fossilfyndet antyder att den gick på två ben. Det kan vara den äldsta upprättgående människo-förfadern.

Sahelanthropus tchadensis

2. *Australopithecus afarensis*

Nästa art i utställningen är *Australopithecus afarensis* som är tre miljoner år yngre och levde 3,9 till 2,9 miljoner år före nutid. Skillnaden i storlek mellan könen är stor. Honan, även kallad Lucy, är betydligt mindre än hanen, kallad Lucien, vilket är typiskt för arter som konkurrerar om tillgången på honor. Armarna är långa och aplika, men deras fotspår är lika våra.

Australopithecus afarensis
Lucien

Australopithecus afarensis
Lucy

Australopithecus afarensis
Lucy och Lucien

3. *Paranthropus boisei*

Därefter, för 2,5 miljoner år sedan, blev klimatet torrare och naturmiljön öppnare. Då uppkom *Paranthropus*, ett människosläkte som hade kraftiga tänder att äta sega, näringsfattiga växter med. Kindtänderna hade tre gånger så stor tuggyta som hos nutida människor. Det fanns både i östra och södra Afrika. Museets representant är den östafrikanska *Paranthropus boisei* som levde för mellan 2,3 och 1,5 miljoner år sedan.

Paranthropus boisei

4. *Homo habilis*

Homo habilis levde samtidigt som *Paranthropus boisei* och kan ha varit den första arten som tillverkade enkla verktyg, stenredskap. De hade långa armar och korta ben. *Homo habilis* är den äldsta av de arter som räknas till släktet *Homo* och levde cirka 2,2 till 1,4 miljoner år före nutid. Alla fynd av arten kommer från Tanzania och Kenya i Östafrika.

Homo habilis

5. *Homo ergaster*

När savannen hade fått full utbredning, för 1,8 miljoner år sedan, uppkom *Homo ergaster* (Turkanapojken). Arten var helt anpassad till denna varma, öppna livsmiljö precis som många andra arter inom gruppen erectiner. Erectiner är ett samlingsnamn på flera arter som hade samma kroppsproportioner som vi. De var de första människoförfäderna som lämnade Afrika. *Homo ergaster* levde mellan 1,9 till 1,5 miljoner år före nutid.

Homo ergaster

6. *Homo floresiensis* (från september 2009)

Homo floresiensis upptäcktes så sent som 2003 på en isolerad ö i den indonesiska övärlden, som heter Flores. Arten är en dvärgform och mycket mindre än de andra arterna inom släktet *Homo*.

Ända sedan upptäckten har arten varit kontroversiell då vissa forskare anser att det är en nutida människa med någon genetisk sjukdom. Men i dag anser de flesta forskare att det är en egen art.

Anledningen till att arten är så kort, cirka 1 meter lång, är mindre livsutrymme och näringstillgång på öar, vilket ger en annorlunda evolution än på kontinenter. *Homo floresiensis* levde mellan 95 000 till 12 000 år före nutid.

Homo floresiensis

7. Homo neanderthalensis

Däremot tog det tid innan Europa koloniserades. Den mest kända europén är *Homo neanderthalensis*. Neandertalarna uppstod för 300 000 år sedan i det kalla Europa. Det syns på den robusta kroppen att de var anpassade till det kyliga klimatet. Släktet dog ut för cirka 25 000 år sedan.

Homo neanderthalensis, familj

Varför dog neandertalarna?

Det finns många teorier om varför de dog ut. Kanske jagades de av *Homo sapiens*. Men mer troligt är att de utkonkurrerades av vår art, som hade bättre redskap och handelsvägar, det vill säga en mer ekonomisk och framgångsrik social struktur. Något som var viktigt för 30 000 år sedan då istiden rykte fram i Europa.

Homo neanderthalensis

Homo neanderthalensis

8. Homo sapiens

Vår egen art *Homo sapiens* uppkom i Afrika för 200 000 år sedan och där föddes även vår unika kultur. De första spåren utanför Afrika är 90 000 år gamla. Europa nåddes betydligt senare. I arten *Homo sapiens* ingår Cro-magnonmänniskan, som levde för 30 000 år sedan i Frankrike.

Homo sapiens spred sig först till södra och mellersta östern för 90 000 år sedan och till Australien kom arten för omkring 50 000 år sedan. Europa intogs för 40 000 år sedan i konkurrens med neandertalarna. Den amerikanska kontinenten nåddes för 14 000 år sedan.

Cro magnon

För pressbilder och ytterligare information, kontakta gärna:

Helene Berglund, marknads- och pressansvarig för Utställningar
08-519 540 12, 0701-82 40 13, helene.berglund@nrm.se

Christina Ritzl, projektledare
08-519 551 96, 070-144 56 20, christina.ritzl@nrm.se

Lars Werdelin, paleontolog, förste intendent, vetenskapligt ansvarig för utställningen
08-519 542 02, 070-341 11 38, lars.werdelin@nrm.se